

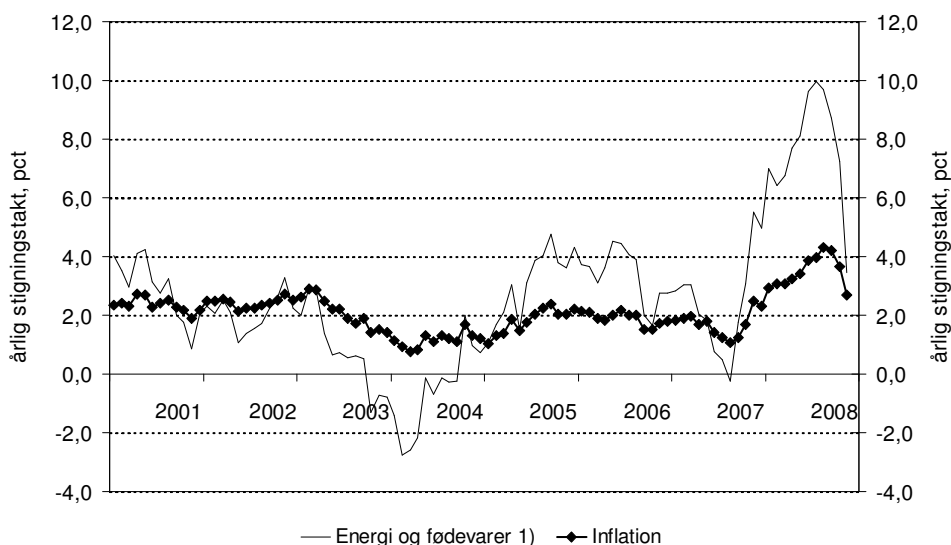
10. december 2008

INFLATIONEN PÅ HASTIGT TILBAGETOG

Resumé: *Inflationen er på hastigt tilbage. Holder energi- og fødevarerpriserne sig i nærheden af de nuværende niveauer, er der næste år udsigt til en samlet inflation under 2 pct. Lavere inflation er på den ene side en god nyhed for det privat forbrug og investeringerne, men afspejler på den anden side også, at det går dårligt i den internationale økonomi.*

Inflationen målt ved den årlige stigning i forbrugerpriserne, som lå på 4,3 pct. i august måned, er faldet til 2,7 pct. i november måned. Alene den seneste måned er inflationen faldet med 1 pct.enhed. Faldet i inflationen afspejler primært internationale forhold, hvor energipriserne er styrtet efter de rekord høje niveauer omkring sommeren 2008, men også at drikke- og fødevarerpriserne er på vej ned. Det viser figur 1.

Figur 1. Inflationen og årsstigningen i energi- og fødevarerpriserne

1) Prisudviklingen i et sammenvæjet forbrugerprisindeks for energi, fødevarer, drikkevarer samt tobak.

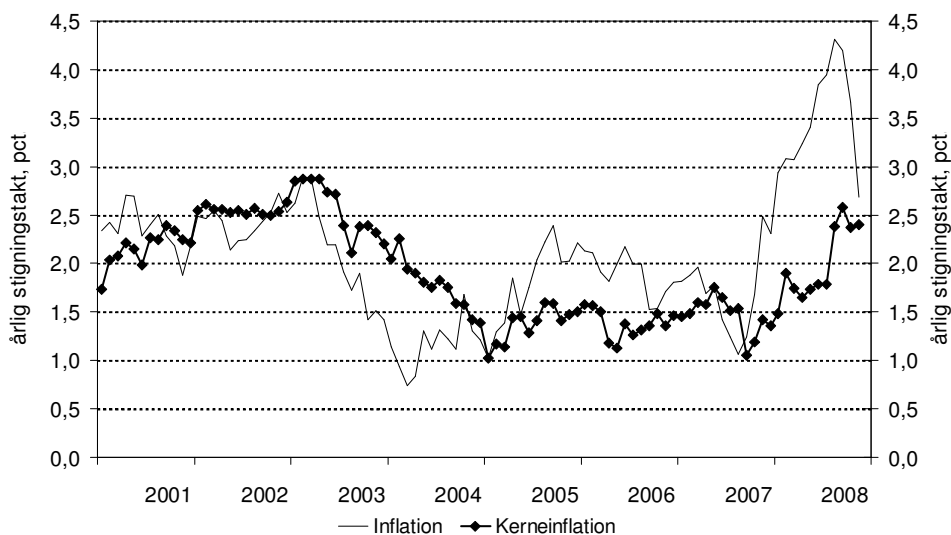
Kilde: AERådet pba. Danmarks Statistik.

Holder energi- og fødevarerpriserne sig i nærheden af det nuværende niveau, er der udsigt til et fortsat fald i inflationen. I 2008 lander inflation samlet på knap 3½ pct. For 2009 er der nu udsigt til en samlet inflation under 2 pct. Lavere inflation er på den ene side en god nyhed for den skrantende danske og internationale økonomi, men afspejler på den anden side også, at det går rigtig dårligt. Lavere inflation øger købekraften af næste års lønstigninger

og dels åbnes der for yderligere rentesænkninger fra den Europæiske Central Bank (ECB). Begge forhold kan være med til at holde hånden under det private forbrug, der er under et stærkt pres i øjeblikket, ligesom det forhåbentlig vil stimulere boligmarkedet og erhvervslivets investeringer. Det sidste kræver dog, at tilliden genvindes i de finansielle systemer, så de lavere pengepolitiske renter også nedvælttes til gavn for forbrugere og virksomheder.

Kerneinflationen (Eurostats standard definition¹) – dvs. inflationen renset for energi og fødevarerpriser mv. – viser, at forbrugerpriserne ville være steget med ca. 2,4 pct. i november 2008, såfremt energi og fødevarer mv. var steget i samme takt som de øvrige varer og tjenester i forbrugerprisindekset. Det viser figur 2.

Figur 2. Udvikling i inflation og kerneinflation til og med november 2008

Anm.: Kerneinflationen viser inflationen renset for energi, føde- og drikkevarer samt tobak. Kerneinflationen viser, hvordan inflationen ville være forløbet, hvis priserne på energi, føde- og drikkevarer samt tobak var steget på samme måde som de øvrige varer og tjenester i forbrugerprisindekset.

Kilde: AErådet pba. Danmarks Statistik.

Som det fremgår af figur 2, har kerneinflationen stabiliseret sig de seneste måneder efter at være steget en del frem mod sommeren 2008. Stigende kerneinflation afspejler bl.a. såkaldte ”anden runde effekter”, hvor virksomhederne sætter priserne op for at få dækket (noget af) de stigende udgifter til opvarmning, benzin, transport og fødevarer mv. Fx har nogle flyselskaber løftet billetprisen i lyset af dyrere brændstof, ligesom nogle taxa-selskaber har sat kilometerprisen op som følge af stigende udgifter til diesel. Derud-

¹ Jf. Danmarks Nationalbank, kvartalsoversigt 4. kvartal 2005.

over er en forøgelse af lønstigningstakten i kombination med en lav produktivtetsvækst formentlig også noget af forklaringen bag den højere kerneinflation.

Det er forventningen, at også kerneinflationen vil aftage, når vi ser ind i 2009. Dels virker de såkaldte anden runde effekter forhåbentlig også den anden vej (så fx brændstoffillæg og kilometerpriser reguleres ned igen), og dels er der udsigt til aftagende lønstigninger og højere produktivtetsvækst. Det er dog ikke givet, at vi vil opleve større fald i kerneinflationen lige med det samme. Nogle virksomheder har formentlig været tilbageholdende med at sende prisstigningerne videre og er derfor blevet klemmt på avancerne. Det er derfor muligt, at stigende avancer vil holde kerneinflationen oppe, med mindre den økonomiske afmatning og hårdere konkurrence vil forhindre dette.